Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця
Національної академії наук України
Силабус освітньої компоненти

Підготовка наукових публікацій і грантових проєктів у біомедичних дослідженнях

МВК33

Галузь знань	I Охорона здоров`я та соціальне забезпечення (22 Охорона здоров`я) E Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	I2 (222) «Медицина» E1 (091) Біологія та біохімія
Ступінь освіти	Третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма	Медицина (Патологічна фізіологія) Біологія та біохімія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)
Статус	Навчальна дисципліна вибіркового компонента з фахового переліку
Форма навчання	Денна/заочна
Семестровий контроль	Диференційований залік

Курс	1
Семестр	2

ECTS	3
Годин	90

Розподіл годин

Аудиторні години		Самостійна робота
Лекції	Практичні/Семінари	
0	26	64

	Практичні/семінарські
ПІБ	Котлярова Анна-Малгожата Борисівна
Посада	Старший науковий співробітник відділу фізико-хімічної біології клітинних мембран
Науковий ступінь	кандидат біологічних наук
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0002-7222-9408
Тел.	+380976657052
e-mail	annkotliarova@gmail.com

Розроблено к.б.н. Котляровою А.-М.Б.

Гарант ОНП
д.м.н. Євген МОІСЕЄНКО

Поточна редакція від «26» серпня 2026 р.

Зав. відділу «Випускова кафедра»
д.б.н., проф. Катерина РОЗОВА

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ І ГРАНТОВИХ ПРОЄКТІВ У БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Мета та завдання освітньої компоненти

Сформувати здатність готувати наукові рукописи та грантові заявки англійською мовою, логічно й аргументовано представляти дослідницькі ідеї та результати біомедичних досліджень з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Основними завданнями є розвиток навичок академічного письма, критичного аналізу та редагування наукових текстів, ознайомлення з процедурами публікації наукових статей, а також формування практичних умінь із планування дослідницьких проєктів і підготовки грантових заявок.

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Підготовка наукових публікацій і грантових проєктів у біомедичних дослідженнях» спрямована на формування практичних навичок підготовки наукових рукописів і грантових заявок англійською мовою. Курс охоплює структуру та зміст наукової статті, представлення й інтерпретацію результатів досліджень, академічний стиль, редагування, принципи академічної доброчесності, вибір журналу, подання рукопису та взаємодію з рецензентами. Грантовий блок присвячений пошуку можливостей фінансування, обґрунтуванню дослідницької ідеї, розробленню методології, плану роботи й бюджету, оцінюванню ризиків та поширенню результатів проєкту. Навчання передбачає практичну роботу з текстами, взаємне рецензування та презентацію й обговорення дослідницьких ідей.

Місце навчальної дисципліни в програмі навчання

Дисципліна є вибірковою для аспірантів першого року навчання за освітньо-науковою програмою Біологія та біохімія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія), Медицина (Патологічна фізіологія). Викладається в другому семестрі першого року навчання.

Необхідні навички

Для опанування дисципліни необхідні базові знання з методології біомедичних досліджень, навички пошуку та читання наукової літератури, а також роботи з текстовими редакторами. Рекомендований рівень володіння англійською мовою — B2. Важливими є навички читання фахової літератури англійською мовою та готовність працювати з англомовними науковими текстами.

Після засвоєння навчальної дисципліни аспіранти мають продемонструвати такі компетентності та результати навчання за освітньою програмою:

- визначати структуру наукової статті та готувати її основні розділи англійською мовою відповідно до їхнього функціонального призначення, принципів академічного письма та вимог наукового видання;
- формулювати назву, анотацію, ключові слова, мету та завдання наукового дослідження, логічно обґрунтовувати його актуальність;
- описувати матеріали й методи біомедичних досліджень, здійснювати інтерпретацію та критичне обговорення отриманих результатів досліджень англійською мовою;
- редагувати наукові тексти, забезпечуючи точність термінології, логічність, зв'язність, об'єктивність і стислість викладу, дотримуватися принципів академічної доброчесності та публікаційної етики;
- готувати супровідні документи та аргументовані відповіді на зауваження рецензентів;
- формулювати дослідницьку ідею та готувати основні структурні елементи грантової заявки;

- розробляти план реалізації наукового проєкту, обґрунтовувати необхідні ресурси та бюджет, визначати потенційні ризики, очікувані результати й способи їх поширення;
- презентувати результати біомедичних досліджень і наукові проєкти англійською мовою, аргументовано відповідати на запитання, брати участь у наукових дискусіях і здійснювати конструктивне взаємне рецензування робіт колег.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до спілкування державною та іноземною мовою усно і письмово у науковій та професійній сферах, зокрема англійською на рівні С1 CEFR, використовувати сучасні методи і технології професійної комунікації.

ЗК3. Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології, створювати цифровий контент у власній професійній діяльності.

ЗК4. Здатність проводити наукові дослідження на професійному рівні, здійснювати управління науковими проєктами та приймати автономні рішення, дотримуватися норм безпеки, діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні дослідницьких і клінічно орієнтованих проблем.

ЗК5. Здатність дотримуватися етичних принципів, норм академічної доброчесності та біоетики у професійній діяльності, застосовувати адекватні методи ефективної взаємодії з представниками різних груп (професійних, соціальних, культурних).

ЗК7. Здатність критично мислити, оцінювати достовірність, відтворюваність та якість виконуваних досліджень і публікацій.

Спеціальні(фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність усно і письмово презентувати, аргументувати та захищати результати наукових досліджень українською та англійською мовами, аналізувати англомовні наукові тексти за напрямом досліджень.

СК7. Здатність до комерціалізації наукових результатів та управління інноваційними біомедичними проєктами. Вміння формулювати грантові заявки, оцінювати прикладний потенціал фундаментальних патофізіологічних досліджень, дотримуючись норм біоетики та захисту інтелектуальної власності.

СК8. Здатність до інтеграції у світовий науковий простір та провадження фахової наукової дискусії. Здатність представляти результати досліджень на міжнародних форумах, вести професійний діалог зі світовою науковою спільнотою та брати участь у розробці міждисциплінарних міжнародних проєктів у галузі Life Sciences.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН4. Універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, чіткого й деталізованого викладу наукових результатів, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку інформації в спеціалізований літературі з використанням фахових журналів, баз даних і клінічних реєстрів.

ПРН5. Здатність вести спеціалізовані наукові семінари та публікувати наукові статті у наукових виданнях медико-біологічного профілю.

ПРН10. Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності, вільне спілкування з колегами, науковою спільнотою та суспільством в цілому.

ПРН11. Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високого ступеня самостійності, відданість розвитку передових ідей у контексті професійної та наукової діяльності.

ПРН12. Здатність організовувати та координувати роботу наукової лабораторії чи дослідницької групи, забезпечуючи дотримання біоетичних стандартів, техніки безпеки та законодавчих норм.

МЕТОДИКА ОПАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого, компетентнісного та практикоорієнтованого підходів, спрямованих на формування у здобувачів ступеня доктора філософії навичок академічного письма англійською мовою, підготовки наукових публікацій і грантових заявок у галузі біомедичних досліджень. Формами організації навчання є семінарські (практичні) заняття та самостійна робота.

Під час опанування освітнього компонента застосовуються пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, комунікативні, тренувальні і дослідницькі методи навчання. Значна увага приділяється аналізу зразків англомовних наукових текстів, опрацюванню типових мовних конструкцій (academic phrases), виявленню та виправленню лексичних, граматичних і стилістичних помилок, редагуванню фрагментів наукових рукописів і грантових заявок. Практична підготовка передбачає виконання вправ із використанням типових англомовних зворотів для різних розділів наукової статті та грантової заявки, написання й доопрацювання власних текстів, аналіз анотацій, вступів, опису методів, результатів, обговорення та висновків, а також підготовку супровідних листів і відповідей рецензентам. Використовуються інтерактивні методи навчання, зокрема, робота в парах і малих групах, взаємне рецензування (peer review), обговорення та презентація підготовлених матеріалів. Самостійна робота здобувачів передбачає опрацювання англомовних наукових статей і грантових документів, вивчення академічної лексики та типових конструкцій, виконання письмових завдань, підготовку окремих структурних елементів наукової статті та грантової заявки, а також доопрацювання текстів за результатами обговорення на заняттях.

Спеціальне інформаційне забезпечення (у вільному доступі):

1. Academic Phrasebank – збірник типових англомовних конструкцій для академічного письма https://www.phrasebank.manchester.ac.uk/
2. COPE (Committee on Publication Ethics) – матеріали з публікаційної етики https://publicationethics.org/
3. ICMJE Recommendations – рекомендації щодо підготовки та оформлення рукописів для біомедичних журналів https://www.icmje.org/recommendations/
4. EQUATOR Network – настанови щодо підготовки наукових публікацій і звітності досліджень https://www.equator-network.org/

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ І ГРАНТОВИХ ПРОЄКТІВ У БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Назви змістових тем/лекцій	Кіл-ть годин	Назви практичних/семінарських занять	Кіл-ть годин	Назви завдань для самостійного опрацювання	Кіл-ть годин с.р.	Кіл-ть годин за темою усього
Модуль 1. Академічне письмо та підготовка наукових публікацій						
Вступ до курсу. Цілі, строки, оцінювання. Дотримання академічної доброчесності тощо						
	-	**Тема 1. Наукове письмо: загальні принципи, структура статті та академічна доброчесність** Особливості наукової комунікації у біомедичних дослідженнях. Основні типи наукових публікацій. Структура оригінальної наукової статті (IMRaD). Функціональне призначення її основних розділів. Принципи академічної доброчесності та публікаційної етики. Аналіз структури наукових статей біомедичного профілю. Визначення основних елементів IMRaD та їхньої ролі у представленні дослідження. Обговорення прикладів порушення академічної доброчесності, зокрема плагіату, фабрикації та фальсифікації даних.	**2**	Пошук та аналіз 2–3 наукових публікацій за тематикою власного дослідження. Порівняння структури та особливостей викладу матеріалу. Ознайомлення з міжнародними рекомендаціями щодо публікаційної етики та відповідального використання інструментів штучного інтелекту в науковому письмі.	**4**	**6**
	-	**Тема 2. Назва, анотація та ключові слова наукової статті** Принципи формулювання інформативної назви наукової статті. Структуровані та неструктуровані анотації. Основні компоненти анотації, вимоги до змісту, обсягу та стилю. Добір ключових слів та використання стандартизованої наукової термінології. Порівняльний аналіз назв та анотацій наукових публікацій. Виявлення типових недоліків формулювань. Практичне редагування назв, анотацій і ключових слів англійською мовою. Опрацювання типових конструкцій: The aim of this study was to…; We investigated…; Our	**2**	Аналіз назв та анотацій 3–5 статей міжнародних журналів за напрямом власного дослідження. Вивчення тематичного набору академічних конструкцій. Порівняння анотацій із міжнародних журналів. Формулювання назви, підготовка анотації та добір ключових слів для власного або модельного дослідження. Формулювання декількох варіантів назви власної статті.	**5**	**7**

		findings suggest that…. Та ін. Редагування анотацій, усунення неоднозначних і надмірних формулювань. Практичне написання анотації англійською мовою.		Підготовка проєкту анотації англійською мовою та добір ключових слів.		
	-	**Тема 3. Вступ (Introduction): контекст, проблема, прогалина в знаннях, мета та гіпотеза дослідження** Структура розділу Introduction. Представлення наукового контексту та актуальності дослідження. Аналіз сучасного стану проблеми. Визначення прогалини в наукових знаннях (research gap). Мовні конструкції для представлення актуальності проблеми, попередніх досліджень і прогалини в знаннях (research gap). Засоби протиставлення та логічного переходу між твердженнями. Формулювання мети, завдань та гіпотези дослідження. Логічна послідовність викладу й аргументація.Вивчення та практичне використання конструкцій *Previous studies have demonstrated…; However, little is known about…; The present study aimed to…* . Аналіз логічної послідовності абзаців. Структурний аналіз розділів Introduction у наукових статтях. Визначення дослідницької проблеми та прогалини в знаннях. Практичні вправи з формулювання мети й гіпотези дослідження. Написання та обговорення фрагментів вступу англійською мовою.	**2**	Пошук і критичний аналіз актуальних наукових джерел за тематикою власного дослідження. Визначення невирішених наукових питань. Опрацювання типових мовних конструкцій для Introduction. Пошук прикладів їх використання в науковій літературі. Написання фрагмента вступу до власної статті з використанням опрацьованих конструкцій.	**5**	**7**
	-	**Тема 4. Написання Materials and Methods: граматика та стиль опису експериментальних процедур** Принципи підготовки розділу Materials and Methods. Опис експериментальних моделей, матеріалів, обладнання, методик і дизайну дослідження. Вимоги до відтворюваності результатів. Представлення методів статистичного аналізу. Етичні аспекти біомедичних досліджень. Особливості академічного стилю в описі методології. Особливості використання	**2**	Порівняльний аналіз методологічних розділів наукових публікацій. Ознайомлення з рекомендаціями щодо прозорості та відтворюваності біомедичних досліджень. Підготовка фрагмента Materials and Methods власного або модельного дослідження. Вивчення типових конструкцій для опису методів дослідження.	**5**	**7**

		активного й пасивного стану в наукових текстах. Часові форми дієслів у розділі Materials and Methods. Стандартні конструкції для опису експериментальних процедур, матеріалів, обладнання та статистичної обробки. Прийменники, сталі словосполучення і типові помилки перекладу. Аналіз методичних розділів наукових статей. Оцінювання повноти та відтворюваності опису експериментальних процедур. Практичне написання й редагування фрагментів Materials and Methods англійською мовою. Опрацювання конструкцій *Recordings were obtained using…; Samples were incubated with…; Data were analyzed using…*. Вправи на вибір часових форм, активного й пасивного стану. Виправлення неточних формулювань. Написання та редагування описів експериментальних процедур англійською мовою. Обговорення типових методологічних та стилістичних недоліків.		Аналіз їх використання в міжнародних публікаціях. Написання або редагування фрагмента Materials and Methods власного дослідження.		
		Тема 5. Написання Results: мовні конструкції для представлення та порівняння результатів. Академічна лексика для опису змін, відмінностей, залежностей і тенденцій. Конструкції порівняння експериментальних груп і умов. Мовні особливості представлення статистичних результатів. Формулювання посилань на рисунки й таблиці. Розмежування опису результатів та їх інтерпретації. Типові некоректні й надмірно категоричні висловлювання. Опрацювання конструкцій *A significant decrease was observed…; Compared with the control group…; No statistically significant difference was detected…; As shown in Figure 1…*. та ін. Порівняння альтернативних способів опису тих самих результатів. Редагування некоректних формулювань. Практичне написання фрагментів Results.	**2**	Вивчення академічних конструкцій для опису результатів. Пошук прикладів їх використання у статтях біомедичного профілю. Написання фрагмента розділу Results англійською мовою на основі власних або модельних даних. Виявлення і виправлення типових мовних помилок.	**5**	**7**
		Тема 6. Написання Discussion та	**2**	Опрацювання	**6**	**8**

		Conclusions: аргументація, обережність тверджень і науковий стиль Мовні засоби інтерпретації результатів та зіставлення з попередніми дослідженнями. Конструкції для пояснення можливих механізмів. Засоби вираження невизначеності (hedging). Формулювання обмежень дослідження, наукового значення та перспектив. Різниця між припущеннями, висновками й доведеними фактами. Типові помилки надмірної категоричності. Вивчення та використання конструкцій These findings are consistent with…; One possible explanation is…; This may be attributed to…; A limitation of this study is…. Вправи на коректне формулювання наукових припущень. Редагування надмірно категоричних тверджень. Написання фрагментів Discussion і Conclusions.		тематичного набору конструкцій для інтерпретації та обговорення результатів. Підготовка фрагмента Discussion англійською мовою. Формулювання висновків. Підготовка обраного фрагмента власного рукопису до взаємного рецензування.		
		Тема 7. Академічне редагування та взаємне рецензування наукових текстів. Принципи редагування англомовних наукових текстів. Логічна зв'язність, точність термінології, академічний стиль, типові мовні помилки. Критерії оцінювання якості наукового письма. Мовні конструкції для конструктивної критики, рекомендацій і коректного наукового обговорення. Взаємне рецензування (peer review) підготовлених фрагментів наукових рукописів. Робота в парах або малих групах. Аналіз мовних, стилістичних і логічних недоліків. Формулювання зауважень та рекомендацій англійською мовою. Спільне редагування текстів з урахуванням отриманого зворотного зв'язку.	**2**	Попереднє рецензування фрагмента рукопису іншого аспіранта за визначеними критеріями. Підготовка письмових зауважень. Доопрацювання власного тексту. Ознайомлення з основними вимогами міжнародних журналів до оформлення рукописів, цитування та бібліографії.	**6**	**8**
		Тема 8. Вибір журналу, подання рукопису та академічне листування з редакторами й рецензентами Критерії вибору наукового журналу. Мовні особливості	**2**	Пошук та порівняння потенційних журналів для власного дослідження. Ознайомлення з інструкціями для авторів. Підготовка cover	**5**	**7**

		супровідного листа (cover letter). Академічний етикет і формулювання для професійного листування. Структура відповідей на зауваження рецензентів. Мовні конструкції для висловлення подяки, пояснень, аргументованої згоди й незгоди. Типові помилки комунікації з редакцією. Аналіз прикладів cover letters та відповідей рецензентам. Опрацювання конструкцій We thank the reviewer for this valuable comment…; We have revised the manuscript accordingly…; We respectfully disagree with this suggestion because…. Практичне написання супровідного листа й відповідей на змодельовані зауваження рецензентів. Модульна контрольна робота		letter та письмових відповідей на змодельовані зауваження рецензентів англійською мовою.		
Разом за модулем 1			**16**		**41**	**57**
Модуль 2. Англомовне написання грантових заявок						
		Тема 9. Пошук грантового фінансування та мова грантової документації Особливості англомовної грантової термінології. Структура оголошень про конкурси (calls for proposals). Типові формулювання вимог до заявників, критеріїв прийнятності та оцінювання. Структура грантової заявки. Особливості формального стилю грантової документації. Аналіз англомовних грантових оголошень. Робота з термінологією eligibility criteria, funding scheme, proposal, deliverables, milestones, expected outcomes. Вправи на розуміння вимог конкурсів і формулювання короткого опису проєктної ідеї англійською мовою.	**2**	Пошук відповідного грантового конкурсу. Аналіз англомовної конкурсної документації. Укладання тематичного словника грантової термінології. Підготовка короткого опису власної дослідницької ідеї.	**4**	**6**
		Тема 10. Написання обґрунтування грантової ідеї: актуальність, мета, завдання, новизна та вплив Мовні конструкції для обґрунтування актуальності дослідження. Формулювання центральної гіпотези, мети, конкретних завдань, наукової новизни та очікуваного впливу. Засоби переконливої аргументації. Типові надмірні твердження та	**2**	Вивчення типових конструкцій для написання грантових заявок. Підготовка англомовного обґрунтування актуальності, мети, завдань і наукової новизни власного проєкту.	**4**	**6**

		невдалі формулювання в грантових заявках. Практичне використання конструкцій *The proposed project aims to…; The central hypothesis is that…; This project will address…; The expected outcomes include…* та ін. Аналіз і редагування фрагментів грантових заявок. Представлення й обговорення власної дослідницької ідеї англійською мовою.				
		Тема 11. Мова опису методології, плану роботи, очікуваних результатів і ризиків проєкту Особливості англомовного опису методології грантового проєкту. Мовні засоби представлення етапів роботи, завдань команди, термінів виконання та очікуваних результатів. Конструкції для оцінювання ризиків і планування альтернативних підходів. Формулювання реалістичних та вимірюваних результатів. Опрацювання конструкцій *The project will be divided into…; Work Package 1 will focus on…; To mitigate this risk…* та ін; An alternative approach will be…. Написання та редагування фрагментів методологічного розділу, плану роботи та опису ризиків англійською мовою.	**2**	Підготовка англомовного опису методології проєкту, основних етапів виконання та очікуваних результатів. Формулювання ризиків і відповідних заходів їх мінімізації. Розроблення орієнтовного графіка виконання.	**4**	**6**
		Тема 12. Написання обґрунтування бюджету, очікуваного впливу та плану поширення результатів. Англомовна термінологія бюджету грантового проєкту. Типові конструкції для обґрунтування витрат. Мовні засоби опису наукового й суспільного впливу проєкту. Особливості написання планів поширення та використання результатів. Етичні й нормативні вимоги до грантових заявок. Типові помилки та надмірні обіцянки. Аналіз прикладів обґрунтування грантового бюджету. Використання конструкцій The requested funds will be used to…; These resources are essential for…;	**2**	Підготовка орієнтовного бюджету власного проєкту та його англомовного обґрунтування. Написання короткого плану поширення результатів. Підготовка матеріалів до підсумкового семінару.	**4**	**6**

		The findings will be disseminated through…. Написання фрагментів бюджетного обґрунтування та плану поширення результатів англійською мовою. Взаємне редагування. Модульна контрольна робота				
		Тема 13. Презентація, експертне оцінювання та обговорення дослідницьких проєктів англійською мовою Мовні засоби представлення дослідницьких ідей. Структурування наукової презентації. Формулювання основних тез, аргументація та захист наукової позиції. Академічний етикет дискусії. Конструктивне рецензування та надання зворотного зв'язку. Презентація власних дослідницьких проєктів англійською мовою. Моделювання роботи експертної комісії грантового конкурсу. Практичне використання конструкцій для запитань, аргументованих відповідей, критичних зауважень і рекомендацій. Взаємне оцінювання проєктів та підсумкова дискусія. Відповіді на запитання та підсумкове оцінювання результатів навчання.	**2**	Підготовка короткої презентації власного грантового проєкту англійською мовою. Повторення тематичної лексики та академічних конструкцій. Підготовка до експертного обговорення й аргументованого захисту дослідницької ідеї (перед заняттям).	**7**	**9**
Разом за модулем 2			**10**		**23**	**33**
Усього годин			**26**		**64**	**90**

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання виконання практичних і самостійних завдань, зокрема вправ на використання академічної лексики та типових мовних конструкцій, аналізу й редагування англомовних наукових текстів, підготовки окремих структурних елементів наукових рукописів і грантових заявок, а також участі в обговореннях та взаємному рецензуванні (peer review).

Підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання набутих практичних навичок на основі підготовлених письмових матеріалів та їх презентації під час підсумкового семінару. Оцінюються відповідність академічному стилю, коректність використання наукової термінології та типових англомовних конструкцій, логічність і аргументованість викладу, здатність критично аналізувати наукові тексти, надавати конструктивні рекомендації та обґрунтовано відповідати на запитання.

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ І ГРАНТОВИХ ПРОЄКТІВ У БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Питання та завдання для поточного контролю

Модуль 1. Академічне письмо та підготовка наукових публікацій.

1. Охарактеризуйте основні особливості академічного стилю англійської мови. Наведіть приклади типових мовних і стилістичних помилок та запропонуйте способи їх виправлення.
2. Продемонструйте використання принципів точності, лаконічності, об'єктивності та логічної зв'язності наукового тексту. Переформулюйте запропоновані речення відповідно до вимог академічного стилю.
3. Охарактеризуйте структуру наукової статті (IMRaD). Визначте функціональне призначення її основних розділів та характерні для них мовні конструкції.
4. Сформулюйте декілька варіантів назви наукової статті англійською мовою. Проаналізуйте їхню інформативність, точність та відповідність академічному стилю.
5. Охарактеризуйте структуру наукової анотації (Abstract). Наведіть приклади типових англомовних конструкцій для представлення мети, методів, результатів і висновків дослідження.
6. Продемонструйте використання академічних конструкцій для представлення попередніх досліджень, обґрунтування актуальності наукової проблеми та визначення прогалини в знаннях (research gap).
7. Сформулюйте мету, завдання та гіпотезу запропонованого дослідження англійською мовою. Використайте відповідні мовні конструкції та поясніть їх вибір.
8. Охарактеризуйте особливості використання часових форм дієслів, активного та пасивного стану в розділі Materials and Methods. Виправте граматичні й стилістичні помилки в запропонованому фрагменті.
9. Наведіть приклади типових англійських словосполучень і граматичних конструкцій для опису експериментальних процедур, матеріалів, обладнання та методів дослідження. Продемонструйте їх використання.
10. Продемонструйте використання академічних конструкцій для опису змін, тенденцій, залежностей і порівняння експериментальних результатів у розділі Results.
11. Сформулюйте англійською мовою опис статистично значущих та статистично незначущих результатів, а також посилання на рисунки й таблиці. Визначте некоректні або надмірно категоричні формулювання.
12. Наведіть приклади мовних конструкцій для інтерпретації результатів, порівняння їх із попередніми дослідженнями та пояснення можливих механізмів у розділі Discussion.
13. Поясніть роль засобів вираження невизначеності (hedging) в академічному письмі. Переформулюйте запропоновані категоричні твердження з використанням відповідних модальних дієслів, прислівників та інших мовних конструкцій.
14. Продемонструйте використання типових англомовних конструкцій для опису обмежень дослідження (limitations), його наукового значення, перспектив подальших досліджень і формулювання висновків.
15. Проаналізуйте запропонований англомовний науковий текст. Виявіть лексичні, граматичні, стилістичні та логічні недоліки. Запропонуйте виправлення й обґрунтуйте їх.
16. Підготуйте приклад супровідного листа (cover letter) або відповіді на зауваження рецензента англійською мовою з використанням типових формул академічного листування.

Модуль 2. Англомовне написання грантових заявок

18. Проаналізуйте запропоноване англомовне оголошення про грантовий конкурс (call for proposals), визначте його основні вимоги та поясніть ключові терміни.
19. Охарактеризуйте структуру грантової заявки. Наведіть приклади типових англомовних конструкцій, характерних для її основних розділів.

20. Продемонструйте використання академічних конструкцій для обґрунтування актуальності, наукової новизни та значущості дослідницької ідеї. Відредагуйте запропоновані неконкретні або надмірно категоричні формулювання.
21. Сформулюйте англійською мовою мету, конкретні завдання, гіпотезу, очікувані результати та потенційний вплив (impact) запропонованого грантового проєкту.
22. Наведіть приклади типових мовних конструкцій для опису методології, етапів виконання, робочих пакетів (work packages), очікуваних результатів і ризиків проєкту. Продемонструйте їх використання у фрагменті грантової заявки.
23. Продемонструйте використання англомовної термінології та типових конструкцій для обґрунтування бюджету грантового проєкту, опису необхідних ресурсів, очікуваного впливу та плану поширення результатів (dissemination).

Комплексні практичні завдання для підсумкового контролю (заліку)

1. Проаналізуйте запропонований фрагмент англомовного наукового тексту. Визначте та виправте мовні, стилістичні й логічні недоліки. Обґрунтуйте запропоновані зміни.
2. Напишіть короткий фрагмент наукової статті англійською мовою з використанням типових академічних конструкцій для представлення мети, опису результатів або формулювання висновків.
3. Здійсніть критичний аналіз фрагмента наукового рукопису іншого автора. Оцініть точність термінології, логічну зв'язність, відповідність академічному стилю. Сформулюйте конструктивні зауваження та рекомендації англійською мовою.
4. Підготуйте супровідний лист до наукового журналу або письмову відповідь на змодельовані зауваження рецензента з дотриманням норм академічного етикету та відповідних мовних конструкцій.
5. Представте власну або модельну дослідницьку ідею англійською мовою. Обґрунтуйте її актуальність, наукову новизну, мету, основні завдання та очікувані результати.
6. Підготуйте англомовний фрагмент грантової заявки, що містить опис методології, плану роботи, можливих ризиків, обґрунтування необхідних ресурсів або очікуваного впливу проєкту.
7. Презентуйте та аргументовано захистіть підготовлені матеріали наукового рукопису або грантового проєкту англійською мовою. Надайте конструктивну оцінку матеріалам інших учасників, сформулюйте рекомендації щодо їх удосконалення та продемонструйте вміння вести фахову наукову дискусію.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та включає поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських (практичних) занять і в процесі самостійної роботи. Оцінюються активність здобувача на заняттях, участь в обговоренні, виконання практичних письмових завдань, редагування англомовних наукових текстів, підготовка окремих структурних елементів наукової статті та грантової заявки, участь у взаємному рецензуванні (peer review), а також виконання модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку та передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості практичних навичок академічного письма англійською мовою, підготовки й редагування наукових публікацій і грантових заявок. Під час підсумкового контролю оцінюються вміння застосовувати академічну лексику й типові мовні конструкції,

логічно та аргументовано викладати матеріал, редагувати тексти, формулювати конструктивні зауваження та презентувати результати власної роботи.

Максимальна кількість балів за дисципліну становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач отримує за результатами поточного контролю та самостійної роботи, а 40 балів — за результатами підсумкового контролю (заліку).

Поточний контроль

№	Контрольний захід	Бали
1	Активність на заняттях (відповіді на запитання, участь в обговоренні тощо)	1 бал, максимально 10
2	Виконання практичних завдань (підготовка фрагментів наукової статті, виконання мовних вправ, підготовка елементів грантової заявки)	3-4 бали, максимально 35
3	Доповіді-представлення на семінарських заняттях Т7, Т13	15 балів, максимально 30
4	Модульна контрольна робота	5 балів, максимально 10
	Разом	**60**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою закладу вищої освіти / Institutional Grad		**Мін. Бал / Min. marks**	**Макс. Бал / Max. marks**	**Оцінка ЄКТС / ECTS grade**
Екзамен / Exam	**Диф.Залік / Test**			
Відмінно /Excellent	Зараховано / Passed	90	100	A
Добре / Good	Зараховано / Passed	82	89	B
		74	81	C
Задовільно / Satisfactory	Зараховано / Passed	64	73	D
		60	63	E
Незадовільно / Fail	Не зараховано / Fail	35	59	Fx
		1	34	F
Оцінки "Відмінно" "Добре" "Задовільно" виставляються за результатами складання екзаменів. Оцінка "Зараховано" виставляється за підсумками заліків				

Засвоєння аспірантом програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка становить не менше ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Додаткові умови допуску до заліку:

У разі виникнення спірних питань щодо недопуску аспірантів до дифзаліку, вони вирішуються лектором дисципліни спільно із завідувачем кафедри.

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ І ГРАНТОВИХ ПРОЄКТІВ У БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

ПОЛІТИКА ТА КОНТРОЛЬ

Відвідування занять є обов'язковим для всіх аспірантів. Матеріал занять, які з тих чи інших причин були пропущені, необхідно опановувати самостійно.

У системі оцінювання значну питому вагу мають бали за активність здобувача на заняттях. Сума заохочувальних балів не може перевищувати 10% від суми балів, що отримуються протягом семестру (разом не більше 10 балів).

Доповіді заслуховуються під час семінарських занять. Виділяється час на питання та обговорення. Відповіді впливають на сумарну оцінку доповіді.

Терміни виконання модульних контрольних робіт оголошуються перед їх початком. Робота, не представлена вчасно, не зараховується. Результат модульної контрольної роботи для здобувача, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим.

Пропущені контрольні заходи можна перескласти у визначений викладачем час з дозволу завідувача кафедри. Аспіранти, які в поточному семестрі мали пропуски занять і до початку екзаменаційної сесії не засвоїли матеріал пропущених тем і розділів змістових модулів навчальної дисципліни та не подали обґрунтованого письмового пояснення причин пропущених занять, до семестрової атестації з відповідної дисципліни не допускаються.

Академічна доброчесність. Норми етичної поведінки

Усі роботи мають бути самостійними, з належними посиланнями на використані джерела. Плагіат, фабрикація або фальсифікація даних, повторне подання однієї роботи, використання чужих матеріалів без вказівки авторства, а також неправомірне використання штучного інтелекту заборонені. У разі виявлення порушень робота не оцінюється (0 балів) із правом повторного виконання за рішенням викладача. Політика та принципи академічної доброчесності визначені Законами України, положенням Інституту Про академічну доброчесність
https://biph.kiev.ua/images/7/70/Положення_Про_академічну_доброчесність_1777965318.pdf

Очікується дотримання етичної поведінки під час занять: повага до колег, доброзичливе обговорення, коректне використання візуальних і текстових матеріалів. Норми етичної поведінки аспірантів і працівників визначені Статутом, відповідними законами, підзаконними актами України та відповідними положеннями Інституту
https://biph.kiev.ua/images/5/5e/ПОЛОЖЕННЯ_про_комісію_НЕтик.pdf,
https://biph.kiev.ua/images/0/06/Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd-2026.pdf

Політика використання ШІ-інструментів

Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) як допоміжний інструмент, але не як заміна власній аналітичній та методичній роботі, зокрема для допомоги в попередньому редагуванні тексту, структуруванні за умови перевірки фактичного матеріалу, критичного осмислення отриманого контенту та подання власної інтерпретації.

Загальні правила та норми етичного використання штучного інтелекту в освітньому процесі передбачають наступне:

- маркування згенерованого контенту
- Використання ШІ не повинно порушувати принципи чесності, самостійності виконання завдань та коректного цитування джерел
- Конфіденційна інформація про здобувачів освіти, працівників або фінансові операції не повинна завантажуватися в ШІ-системи

- Будь-який контент, згенерований штучним інтелектом, має проходити перевірку людиною перед його використанням. ШІ не може бути автором наукової роботи, його використання має бути додатковим інструментом для аналізу даних або генерації ідей
- забороняється застосування ШІ для маніпуляції інформацією, фальсифікації наукових даних
- використання лише перевірених інструментів ШІ, які відповідають етичним стандартам та пройшли оцінку на відповідність. Заборонено використання програмного забезпечення та комунікаційного (мережевого) обладнання, включених до відкритого переліку забороненого до використання програмного забезпечення, який формує і веде Адміністрація Держспецзв'язку відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 No 1335, на підставі рішень про застосування санкцій. Не допускається використання ШІ-сервісів та іншого програмного забезпечення, розробленого державою-агресором, підсанкційними особами, а також сервісів, які не забезпечують належного рівня захисту даних або мають непрозорі умови їх обробки (Yandex Cloud, Yandex Cloud AI Hybrid, Yandex SpeechKit Box тощо).

У кожному виконаному завданні, доповіді чи презентації обов'язково зазначається, якщо були, то які саме були використані ШІ-інструменти та з якою метою. Рекомендовано використати генератор декларації **GAIDeT** для розкриття делегування завдань інструментам генеративного ШІ. https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Аспіранти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами, та відповідно до положення про порядок розгляду апеляцій https://biph.kiev.ua/images/9/9f/Положення_про_порядок_подання_та_розгляду_апеляцій_здобувачів.pdf

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базові:

1. Wirth F. et al. Writing a manuscript for publication in a peer-reviewed scientific journal: Guidance from the European Society of Clinical Pharmacy. International Journal of Clinical Pharmacy. 2024. Vol. 46. P. 548–554. https://doi.org/10.1007/s11096-023-01695-6
2. Shah S. How to write better. Journal of Hospital Medicine. 2024. https://doi.org/10.1002/jhm.13449
3. Fontanarosa P. B., Flanagin A., Greenland P., Rivara F. P. (eds.). Principles of Scientific Writing and Biomedical Publication: A JAMA Editors Guide for Authors. Oxford University Press, 2024. https://academic.oup.com/book/58841
4. International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals. Updated January 2026. https://www.icmje.org/recommendations/

Додаткові:

1. Committee on Publication Ethics (COPE). Core Practices. https://publicationethics.org/core-practices

2. Patrias K., Wendling D. L. (eds.). Citing Medicine: The NLM Style Guide for Authors, Editors, and Publishers. 2nd ed. Bethesda: National Library of Medicine, 2007–. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7256/
3. National Institutes of Health (NIH). General Grant Writing Tips. https://www.grants.nih.gov/grants-process/write-application/general-grant-writing-tips
4. National Institute of Mental Health (NIMH). Common Mistakes in Writing Applications — типові помилки під час підготовки грантових заявок. https://www.nimh.nih.gov/funding/grant-writing-and-application-process/common-mistakes-in-writing-applications

Інтернет-ресурси, електронні бібліотеки:

1. Google Scholar – пошук наукових джерел https://scholar.google.com/

2. PubMed — база даних біомедичних наукових публікацій. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/
3. PubMed Central (PMC) — повнотекстовий архів біомедичних наукових публікацій. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/

4. EQUATOR Network — міжнародні рекомендації щодо представлення результатів наукових досліджень. https://www.equator-network.org/
5. NIH Grants & Funding — рекомендації з підготовки та подання грантових заявок. https://grants.nih.gov/
6. EU Funding & Tenders Portal — європейський портал пошуку грантових конкурсів і фінансування досліджень. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home
7. Academic Phrasebank (University of Manchester) — банк академічних фраз і мовних конструкцій для написання наукових статей. https://www.phrasebank.manchester.ac.uk/
8. Oxford Learner's Dictionary of Academic English — спеціалізований словник академічної англійської мови. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/academic
9. Oxford Collocations Dictionary — словник англійських словосполучень для академічного письма. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/

Під час розроблення освітньої компоненти використано інструмент генеративного штучного інтелекту ChatGPT (OpenAI) для покращення структурування навчального матеріалу та редакційного опрацювання тексту. Концепцію дисципліни, добір і зміст тем, остаточне редагування та перевірку матеріалів здійснено укладачем програми.